

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **A. G.**, zastoupeného JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem, se sídlem Rumunská 28/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2014, č. j. OAM-227/ZA-ZA14-HA03-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 7. 2014, č. j. 78 Az 1/2014 - 59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., advokátovi, se sídlem Rumunská 28/22, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3 400 Kč, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, státní příslušník Kazašské republiky, podal dne 5. srpna 2013 v České republice žádost o mezinárodní ochranu, v níž uvedl následující skutečnosti. V roce 2006 byl v souvislosti se rvačkou a střelbou před svým domem zatčen a odsouzen k pětiletému nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro pokus o vraždu, ačkoliv s incidentem podle svých slov neměl nic společného. Ve vězení čelil bití a dalšímu krutému jednání ze strany dozorců. Žalobce trest vykonal a během pobytu ve věznici přijal islám, v důsledku čehož byl objektem další represe ze strany představitelů věznice (bití, umísťování na samotku s vězni nakaženými tuberkulózou apod.). Po propuštění z výkonu trestu byl žalobce co týden předvoláván na policejní stanici k výslechům, během nichž jej policisté přesvědčovali, aby přestal praktikovat islám, nutili ho kouřit a pít vodku, jednou mu vyhrožovali podstrčením heroinu a při jednom výslechu žalobce odvezli do hor a pobízeli ho, aby skočil ze skály. Žalobce popsané jednání připisoval skutečnosti, že je vyznavačem tzv. čistého islámu, přičemž majoritní formou islámu v Kazachstánu je tzv.

tradiční islám. Žalobce následně začal pracovat na stavbách v různých městech, předvolání však neustávala. V roce 2011 (při jiné příležitosti ve správním řízení uvedl rok 2012) byl zatčen policií v souvislosti se stávkou naftařů, ačkoliv náměstím pouze procházel s přáteli. Při výslechu mu policisté vyhrožovali, že zmizí beze stopy. Po této události se žalobce rozhodl opustit domovskou zemi a letecky odcestoval do České republiky. Odtud telefonicky informoval svou matku o úmyslu požádat o azyl, na její naléhání se však do Kazachstánu vrátil. Po návratu byl znovu vyslýchán a dotazován, zda se chtěl v České republice ukrýt. Policisté žalobce propustili s tím, že jej budou sledovat. Dva týdny nato byl policisty zadržen v souvislosti s úmrtím známého. Policisté žalobce mučili, nutili k doznání a přesvědčovali příbuzné zemřelého, aby z činu obvinili právě žalobce. Příbuzní podali prohlášení o tom, že se jednalo o sebevraždu; žalobce byl propuštěn. Následně požádal o udělení víza k opětovnému odcestování do České republiky, o čemž se dozvěděl výbor pro národní bezpečnost (KNB), kterým byl žalobce předvolán. U výslechu mu příslušníci KNB odebrali cestovní doklad a zničili jej. Po dalším předvolávání k výslechům se žalobci s pomocí tety podařilo obstarat za úplaty doklady a vízum a odcestoval do České republiky. V žádosti závěrem uvedl, že vnitrostátní přesídlení nemělo smysl, jelikož policisté jsou v Kazachstánu všude stejní, a že se na vnitrostátní orgány neobracel, protože byl policií vždy donucen podepsat prohlášení, že proti policii nemá žádné nároky a požadavky.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. února 2014, č. j. OAM-227/ZA-ZA14-HA03-2013 rozhodl, že se žadateli mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobce napadl citované rozhodnutí žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“). Krajský soud se obdobně jako žalovaný zabýval jednotlivými zákonnými důvody mezinárodní ochrany a shledal, že napadené rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, a žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[3] K možnosti udělit azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu krajský soud konstatoval, že toto ustanovení na žalobce nedopadá, neboť v zemi původu nebyl nikterak politický aktivní. Krajský soud rovněž vyloučil udělení azylu na základě § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalobcovo odsouzení a následné věznění za spáchání trestného činu není v daném případě azylově relevantní okolností. Krajský soud též konstatoval, že žalobcovo předvolávání na policejní stanici v souvislosti s jeho vyznavačstvím čistého islámu nelze označit za náboženskou perzekuci. Příznivci čistého islámu totiž mívají v Kazachstánu s policií problémy, neboť se odmítají jako náboženská skupina registrovat, což je v rozporu s kazašským právem. Požadavek na registraci náboženských skupin je přitom podle krajského soudu zcela legitimní i v demokratických společnostech. Co se týče dalších zadržení a vyšetřování, byl žalobce po objasnění klíčových okolností vždy propuštěn na svobodu. Na páchání násilí ze strany policie či vězeňské služby si žalobce mohl stěžovat prostřednictvím kazašského ombudsmana či sítě nevládních organizací, jak vyplývá z vyžádaných zpráv Ministerstva zahraničních věcí. Udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu nepřipadalo v úvahu, neboť žalobce není rodinným příslušníkem žádné osoby, jíž by byl v České republice udělen azyl. Krajský soud dále konstatoval, že udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu není na místě, jelikož žalobci nehrozí po návratu do Kazachstánu trest smrti a podle dostupných zpráv o

pokračování

dodržování lidských práv ani mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, pokud bude jednat v souladu s kazašským právním řádem. Doplnková ochrana podle § 14a zákona o azylu nebyla udělena, protože v Kazachstánu neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu. Z informací o žalobcově zemi původu nevyplývá, že by kazašskému státnímu příslušníkovi v případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v cizí zemi hrozilo po návratu ze zahraničí mučení, ponižující zacházení či trest. Orgány České republiky navíc neposkytují orgánům Kazašské republiky informace o podaných žádostech o udělení mezinárodní ochrany, a proto i v tomto směru jsou žalobcovy obavy neopodstatněné. K ustanovení § 14b zákona o azylu krajský soud poznamenal, že skutečnost, že žalobce žije ve společné domácnosti s D. N., požívající doplňkovou ochranu, s níž se hodlá žalobce oženit a s níž čeká společného potomka, není zákonným důvodem pro udělení určité formy mezinárodní ochrany na území České republiky.

[4] Žalobce (nyní stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že v řízení před správním orgánem nedošlo k dostatečnému zjištění skutečného stavu věci. Jednání, jemuž stěžovatel čelil v zemi původu, je třeba charakterizovat jako náboženskou perzekuci. Během pravidelných předvolání byl přesvědčován, aby se vzdal svého vyznání. Za náležité zjištění reálií o zemi původu přitom nese odpovědnost správní orgán. Efektivní vnitrostátní ochrany se stěžovatel domáhat nemohl z důvodu vlastních špatných zkušeností s těmito orgány a ze strachu s podstrčení narkotik ze strany policie, čímž už mu policie jednou vyhrožovala, případně za odsouzení za trestný čin, jež nespáchal. Také postup vězeňské služby během stěžovatelova pětiletého výkonu trestu je třeba hodnotit jako perzekuce vycházející z náboženské nesnášenlivosti. Stěžovatel má za to, že byl pronásledován policejními orgány, neboť byl neoprávněně obviněn z vraždy a opakovaně mučen a nucen k doznání. Vzhledem k tomu splňuje přinejmenším podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

[5] Další námitkou stěžovatele bylo tvrzené porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Stěžovatel dne 12. července 2014 uzavřel sňatek s D. N., kazašskou státní příslušnicí, která má v České republice udělenou mezinárodní ochranu. Dne 1. srpna se stěžovateli a jeho manželce narodila dcera N. G. S ohledem na časové souvislosti krajský soud nemohl vzít tyto skutečnosti v potaz. Podle stěžovatele je v daném případě s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu třeba prolomit ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož soud vychází ze skutkového a právního stavu, který byl dán v době rozhodování správního orgánu. Stěžovatelova manželka má v České republice udělenou doplňkovou ochranu, možnost, že by se do Kazachstánu přestěhovala celá rodina, tudíž nepřichází v úvahu. Z uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. V kasační stížnosti stěžovatel neargumentoval, že by jeho kasační stížnost byla přijatelná podle § 104a s. ř. s., ani neuvedl, proč či jak přesahuje svým významem jeho vlastní zájmy.

[6] K podané kasační stížnosti se vyjádřil rovněž žalovaný, který poznamenal, že kasační stížnost brojí spíše proti správnímu rozhodnutí než proti rozsudku krajského soudu. Žalovaný v podrobnostech odkázal na své rozhodnutí, jež považuje za zákonné a řádně odůvodněné, a Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby kasační stížnost žalobce jako nedůvodnou zamítl.

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namístě kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006- 39 Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“

[9] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, neuvedl žádné argumenty. Nejvyšší správní soud se proto toliko v obecné rovině zabýval výše citovanými důvody přijatelnosti kasační stížnosti a žádá pochybení v tomto směru, natož zásadní pochybení systémového rázu, v napadeném rozsudku městského soudu neshledal.

[10] Problematikou postavení vyznavačů tzv. čistého islámu v Kazachstánu se Nejvyšší správní soud se v rámci své rozhodovací činnosti zabýval již opakovaně. Ve většině případů stížnosti kazašských žadatelů o mezinárodní ochranu praktikujících tzv. čistý islám zamítl (srov. např. rozsudek ze dne 10. června 2008, č. j. 8 Azs 23/2008 - 75, rozsudek ze dne 24.

pokračování

dubna 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 - 98; srov. rovněž rozsudek ze dne 5. prosince 2007, č. j. 3 Azs 89/2007 - 68 a rozsudek ze dne 5. prosince 2007, č. j. 3 Azs 88/2007 - 67, kde Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu ke kasační stížnosti žalovaného, všechny rozsudky dostupné na www.nssoud.cz), či odmítl pro nepřijatelnost (srov. např. usnesení ze dne 16. července 2008, č. j. 3 Azs 38/2008 - 117; usnesení ze dne 12. září 2008, č. j. 5 Azs 74/2008 - 88), a to i v recentní judikatuře (usnesení ze dne 30. září 2014, č. j. 3 Azs 57/2014 - 33, usnesení ze dne 14. září 2001, č. j. 3 Azs 16/2011 - 127). Výjimku tvoří rozsudek ze dne 30. září 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, kterým Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti kazašského žadatele o mezinárodní ochranu praktikujícího čistý islám. Zmíněný případ je však skutkově značně specifický a od nyní projednávaného případu odlišný, neboť stěžovatel v dané věci nebyl řadovým praktikujícím tzv. čistého islámu, nýbrž imámem, v jehož domě se scházeli ostatní spoluvěrci k bohoslužbám (podobně též rozsudek ze dne 19. března 2010, č. j. 2 Azs 4/2010 - 136). Stěžovatel v nyní projednávaném případě však žádnou zvláštní funkci v náboženské skupině nezastával, z jeho vyjádření plyne, že je řadovým věřícím. Posledně citovaný rozsudek proto na nyní projednávaný případ nedopadá a Nejvyšší správní soud naopak setrvává na své výše citované judikatuře týkající se vyznavačů čistého islámu v Kazachstánu (shodně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. května 2010, č. j. 1 Azs 15/2010 - 99, bod 11).

[11] I na stěžovatelovy námitky týkající se porušení čl. 8 Úmluvy poskytuje odpovědi judikatura Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek ze dne 4. února 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 - 65, který vymezil podmínky, za nichž je třeba prolomit ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu možného porušení čl. 8 Úmluvy. Stejně jako v citovaném případě i nyní Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uváděné nové skutečnosti (uzavření manželství, narození dítěte) mohou být efektivně projednány v novém řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu (srov. bod 37 citovaného rozsudku osmého senátu).

[12] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Stěžovateli byl již v řízení před krajským soudem ustanoven k ochraně jeho zájmů ve věci zástupce JUDr. Maroš Matiaško, LL.M., advokát, se sídlem Rumunská 28/22, 120 00 Praha 2. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci stěžovatelů odměna za jeden úkon právní služby [písemné podání ve věci samé, zde konkrétně podání kasační stížnosti ze dne 10. září 2014, podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], ve výši 3 100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu

náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon, tedy celkově částka 3 400 Kč. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu